

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXIV. Justa exostulatio Christianiæ Religionis adversus eosdem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

ventu sunt Ambrosius, Basilius, Hieronymus, Augustinus, Prosper, Fulgentius, Bernardus, totque alii supra laudati, quorum vos movere debuit tanta consensus; ne doctrinam ab ipsis traditam velut Bajanam traduceretis. In Ecclesia Catholica doctrinae sanæ studiis claruerunt, spiritualibus armis muniti, & accincti, strenua contra hæreticos bella gesserunt, perfuncti fideliter suæ dispensationis laboribus, in pacis gremio dormierunt. Eorum doctrinam Ecclesia in Conciliis suis semper secuta fuit, suosque ex ea Canones construxit. Quæ est ergo imperitia vestra; quod eam vos ab Ecclesia proscriptam dicitis? In eo utique non nobis dumtaxat, sed & ipsi Ecclesie injuri estis, non sine hæreticorum scandalo, quorum sacrilegæ concinitis audaciæ, quæ Romanam calumniantur Ecclesiam, quasi ipsa suis, seu Romanorum Pontificum, Generaliumque Inquisitorum censuris, defecerit ab expressis S. Augustini, aliorumque veterum Patrum sententiis ad opiniones novas.

249 Definat igitur damnatus Casuistarum Apologista, delinat Sabranus; definat Arsdekianus erroneam asserere doctrinam, quæ Christianis omnibus præceptum asseritur, ut actus omnes suos ad Dei gloriam actu vel virtute referant. Hanc quippe istius Apologistæ propositionem Ecclesia Senonensis & Patiensis merito censuit temerariam, falsam, Patribus, S. Thomæ, & clarissimis Theologie Doctoribus injuriosam, qui in his Pauli verbis, *Omnia vestra in charitate fiant, & omnia in gloriam Dei facite; verum præceptum semper agnoverunt, &c.*

250 Quod autem propositio illa non solum injuriola sit sanctis Patribus, sed & S. Thomæ, & Magistris spiritualibus in Ecclesia probatissimis, pluribusque Cardinalibus, Archiepiscopis, Episcopis, melioribus Theologis, invictè demonstratum est capitibus præcedentibus, ubi etiam probatissimos Magistros spirituales, Thomam à Kempis, Dionysium Carthusianum, S. Ignatium Societatis Fundatorem, S. Thomam Villanovanum, Ludovicum Granatensem; pro eadem obligatione produximus. Denique pro ea meliores Theologos stare Catharinus & Salmeton supra laudati testantur, de melioribusque hæud dubiè Theologis loquitur pientissimus, pariterque sapientissimus Cardinalis Bona; dum p. 1. princip. vit. christ. art. 29. sic ait: *Theologi, licet unanimi consensu asserant quosdam actiones humanas (secundum speciem) nec bonas nec malas esse, quales sunt ambulare, comedere, dormire; docent tamen eum peccare, qui reipsa dormit, edit, ambulat, & hac non refert ad ultimum finem.*

CAPUT XXIV.

Iusta expostulatio Christiana Religionis adversus eosdem.

251 **Q**uomodo non Christiana Religio justè expostulet adversus vos, qui damnatam

& erroneam temerario ausu asseritis obligationem, quam ex principis vita Christiana, Christianique hominis sine, S. Bernardus, S. Thomas Villanovanus, S. Ignatius, alique Sancti demonstrant: ex eo utique quod illi omnem debeamus amorem, qui nobis amandi præstitit voluntatem, quodque Christianus, qui nullo momento suus est, nullo momento sibi vel ulli creaturæ vivere debeat, sed ei cujus totus est per creationem, redemptionem, vocationem; ad quem proinde omni momento referre debeat vitam suam, omnesque & singulos actus suos deliberatos?

Et quid rationibus istis magis evidens, quid magis christianum? Nulla creatura habet esse finaliter propter se; sed propter Deum, qui *universa propter semetipsum operatus est*. Nulla proinde creatura bona est, & amabilis propter se; sed propter Deum, propter quem habet esse. Nulla ergo creatura ordinatè amatur finaliter propter se; sed propter Deum.

Nulla creatura, in ordine rerum, rationem habet finis nostri, etiam negativè ultimi, sed mediè dumtaxat ad Deum; finem nostrum ultimum. Nulla ergo creatura, in ordine amoris, rationem habere potest finis amoris nostri, etiam negativè ultimi; sed rationem dumtaxat mediè, seu vehiculi ad Deum, ut docent Magistri spirituales, & Christiana ratio, quæ dicitur, quod talis esse debeat ordo amoris, qualis est ordo rerum in bonitate & amabilitate. Hinc autem manifestè conficitur, nullam creaturam bene & ordinatè amari propter se; tamquam finem; etiam negativè ultimum; sed propter Deum dumtaxat, uti docent Sancti, Magistri spirituales, melioresque Theologi. Et rationem dat Augustinus l. 18. de Civit. c. 12. quia bonum quodcumque bene amatur, quando amatur ordine custodito; male autem, ordine perturbato.

Ecce quomodo principis celo terraque immobilioribus nititur Nostra, seu Sanctorum potius de operibus in Deum referendis doctrina. Quam proinde in Bajo damnatam temerè asserit quisquis asserit, ut constat ex dictis Prolegomeno 7.

Dolendum cetè in ea nos esse temporum calamitate, ut ab iis, quibus laxior placet Ethica, tam sancta nigro pulvere conspergatur doctrina, quam nec à Pio V. nec ab Alexandro VIII. proscriptam esse abundè monstratum est ibidem.

Et abundantius ostenditur ex eo quod si qui eam per Bullam Pii V. damnatam prætendunt, non solidis, sed solis sophisticis argumentis, id ex ea deducant. Quæ in materia & forma peccate ipsimet animadverterent, nisi præoccupati animi præjudiciis laborarent.

Si enim, depositis tantisper præjudiciis, Pii V. Bullam expenderent, duo in illa animadverterent. Primum est, quod in fine Bullæ Pontifex expressè declaraverit, aliquas ex damnatis ibi propositionibus aliquo pacto su-

fineri posse, in sensu utique, in Ecclesiam non peregrino, quo eas sancti Doctores, melioresque Theologi docent.

258 Alterum est, nullam in tota illa Bulla Baii mentionem fieri, nec Pium V. usquam ibi dicere, vel decidere, eas, quas ibi damnat, propositiones esse Michaëlis Baii, vel in sensu ipsius eas à se damnari. Neque enim dicit, in sensu à Bajo, vel aliquo singulari Assertore, sed in sensu ab Assertoribus intento.

259 Unde in materia peccat hoc v. g. argumentum adversariorum: Pius V. damnavit hanc propositionem v. g. 38. *Omnis amor creaturae rationalis, est vitiosa cupiditas, quâ mundus diligitur, quæ à Joanne prohibetur; aut laudabilis illa charitas, quâ per Spiritum sanctum in corde diffusâ Deus amatur.* Atqui Bajus est Assertor illius, eamque damnavit in sensu Assertoris. Ergo eam damnavit in sensu Baii. Peccat (inquam) in materia: tum quia falsum est à Pontifice decimum esse, quod ista propositio sit Baii; quam suam esse Bajus ipse negat. Tum quia Bulla non dicit, in sensu Assertoris, sed in sensu Assertorum, ut proximè dixi.

260 Peccat etiam in forma, dum sic proponi solet: *Pius V. propositionem illam damnavit in sensu ab Assertoribus intento.* Bajus est Assertor illius. Eam igitur damnavit in sensu Baii. Perinde namque est ac si quis argueret sic: Pius V. illam damnavit in sensu ab Assertoribus intento. Augustinus, vel Leo Papa est Assertor illius. Eam igitur damnavit in sensu ab Augustino, vel Leone Papa intento. Quemadmodum in forma ideò peccat hoc argumentum, quia in eo medium non distribuitur; ita & illud. Neque enim major vera est, in sensu universali: cum Pius V. non damnaverit hanc propositionem in sensu à quibuscumque Assertoribus intento, sed in sensu particulari, sive in sensu ab aliquibus Assertoribus intento. Atque ita sensus majoris propositionis est: *Aliqui Assertores istius propositionis intenderunt sensum à Pio V. damnatum.* Bajus est Assertor illius. Ergo Bajus intendit sensum damnatum. Quo in syllogismo evidens est medium non distribui.

261 Similiter in forma peccat hoc argumentum, Novioribus quibusdam familiare: *Ista propositio damnata est in sensu Baii. Vos tenetis sensum Baii. Ergo tenetis sensum damnatum.* Quamdiù enim legitime non ostenditur, propositionem esse damnatam in omni sensu Baii (qui utique eandem propositionem in duplici sensu intelligere potuit, quorum unus, non alter damnatus sit) sensus majoris est: *Ista propositio damnata est in aliquo sensu Baii.* Sub qua majore subsumendo vos tenetis aliquem sensum Baii; rursus evidens est medium non distribui, sed particulare esse; nihilque proinde ex puris illis particularibus concludi posse. Ignoscat Lector quòd tam operosè de hac summi momenti questione egimus, totque pro ea argumenta congestimus, eadem quandoque sub variis expressionibus repetendo.

Tom. I.

Ad id namque nimia contradicentium importunitas compulit, quos pudor non cohibet à revocanda in dubium obligatione apud Majores nostros certissima.

CAPUT XXV.

Diluuntur argumenta, quæ contra sanctissimam de relatione operum doctrinam obijciuntur ex Bulla Pii V. Decretoque Alexandri VIII.

Author responsionis ad epistolam perillustri Astris Domini Denis ad amplissimum Dominum, adversus hanc ipsius propositionem, *Condemnat lex æterna quidquid ex cupiditate fit, & consequenter quidquid non ex Dei dilectione.* Objicit 1°. Vel ego bardus sum, aut hæc sententia damnata fuit in Bajo, in illa propositione ordine 38. *Omnis amor creaturae rationalis, aut vitiosa est cupiditas, quâ mundus diligitur; aut laudabilis illa charitas, quâ per Spiritum sanctum in corde diffusâ Deus amatur.* Cui ferè identica est ista alia, ab Alexandro VIII. inter 31. confixa: *Omnis actio deliberata est Dei dilectio, vel mundi. Si Dei, charitas Patris est. Si mundi, concupiscentia carnis est, hoc est, mala est.* Respondeo 1°. obijcientem potius esse bardum, quam Bajana sit propositio, quæ dicit, lege æternâ condemnari, quidquid fit ex cupiditate, generatim sumpta, id est, ex amore creaturæ non propter Deum, quatenus non fit propter Deum, licet secundum se, sive secundum speciem & objectum suum, finemque proximum, possit esse bonum, legeque æternâ ut sic non condemnatum. Hæc namque propositio est ipsissima doctrina Sanctorum, quæ dicit nihil amandum, nec faciendum, nisi propter Deum. Quam divinam, evangelicam, apostolicam esse demonstravimus. Et quis sapiens non dicat, obijcientem potius esse bardum, quam Bajana, seu in Bajo damnata sit divina, evangelica, apostolica doctrina? potius quam Bajani Sancti passim omnes? Bajani Magistri spirituales, in Ecclesia probatissimi? Bajani Theologi meliores? Bajanus S. Ignatius Societatis Fundator, totque alii insignes ejusdem Societatis Theologi, quos supra laudavimus? Fateatur ergo obijciens bardum se potius esse, quam Bajanus sit Fundator suus.

Respondeo 2°. propositionem illam, *Condemnat lex æterna, &c.* à Romana Inquisitione, in examine Theos eruditissimi Licentiatii Denis, non fuisse judicatam Bajanam, sive in Bajo damnatam; sed inoffenso pede posse sustineri, ut visum est Prolegom. 7. Et merito, quia sensus ipsius toto cælo differt à propositione illa 38. inter damnatas à Pio V. sensus namque damnatæ illius propositionis est in Ecclesia peregrinus; sensus verò istius alterius propositionis in Ecclesia receptissimus est, utpote sensus communis Sanctorum, probatorumque in Ecclesia Theologorum. Damnata propositio 38. non admittit medium inter

T t